

13. Žalovaná 1/ Y. Š. počas konania zomrela XX.X.XXXX a žalovaní 1/, 3/ až 13/ sú jej právni nástupcovia (osvedčenie o dedičstve po poručiteľke Y. Š. z 28.10.2014 sp. zn. 12D/405/2013, Dnot 106/2014 právoplatné 13.11.2014 vydané notárom JUDr. Svenom Vargovčíkom ako súdnym komisárom povereným Okresným súdom Košice - okolie, zápisnica o predbežnom šetrení a uznesenie z 8.3.2019 Okresného súdu v Karlových Varoch sp. zn. 30D 201/2019 po poručiteľovi U. O., nar.XX.X.XXXX , zomr. XX.X.XXXX).

13. Podľa § 40a prvá a druhá veta Občianskeho zákonníka ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ust. § 140 , považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil.

14. Podľa § 140 Občianskeho zákonníka ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, ibaže ide o prevod blízkej osobe (§ 116, 117). Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva majú právo vykúpiť podiel pomerný podľa veľkosti podielov.

15. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

16. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

17. Podľa § 122 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, pripadne koniec lehoty na jeho posledný deň. Ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

18. Relatívne neplatným je taký úkon, ktorého platnosť alebo neplatnosť závisí od toho, či osoba, ktorá je oprávnená relatívnu neplatnosť namietat', toto svoje právo uplatní. Oprávnenou osobou, ktorá sa môže namietat' relatívnu neplatnosť právneho úkonu, môže byť jeho účastník, ale aj osoba, ktorá nebola účastníkom úkonu, ale je ním dotknutá napr. opomenutý spoluvlastník podľa § 140 Obč. zákonníka. Dovoľanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu má hmotnoprávnu povahu čo znamená, že právne účinky dovoľania sa tejto neplatnosti (§ 40a Občianskeho zákonníka) nastávajú okamihom, keď tento prejav vôle dôjde všetkým účastníkom relatívne neplatného právneho úkonu.

19. Právo dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu (v prejednávanej veci kúpnej zmluvy) podlieha premlčaniu. Premlčacia doba je trojročná (§ 101 Občianskeho zákonníka) a podľa ustálenej judikatúry začína plynúť okamihom uzavretia zmluvy, ktorou došlo k porušeniu predkupného práva. Na dovoľanie sa relatívnej neplatnosti zákon neustanovuje žiadnu formu, preto tak možno urobiť žalobou alebo námietkou v rámci obrany proti uplatnenému nároku v konaní pred súdom alebo sa relatívnej neplatnosti dovolať mimosúdne. V oboch prípadoch účinky tzv. relatívnej neplatnosti nastávajú vtedy, keď jej uplatnenie došlo všetkým účastníkom právneho úkonu, a to okamihom, v ktorom prejav vôle došiel poslednému z nich.

20. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že právny predchodca žalobcu U. M. ako podielový spoluvlastník nehnuteľností, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy, sa dovoľal relatívnej neplatnosti predmetnej zmluvy voči žalovanej 2/ ako kupujúcej a Y. Š. - právnej predchodkyňi ostatných žalovaných - ako predávajúcej žalobou datovanou 31.10.2011 podanou na súde 10.11.2011, iným spôsobom sa relatívnej neplatnosti predmetného právneho úkonu voči žalovaným nedovoľal (výpoveď právneho predchodcu žalobcu U. M.), predmetná žaloba pôvodne žalovanej 1/ Y. Š. doručená 5.9.2012 (č. I. 1737 spisu) a žalovanej 2/ 15.3.2012 (č. I. 1706 spisu). Všeobecná 3-ročná premlčacia lehota, v ktorej sa žalobcovia mohli dovolať relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy začala plynúť dňom nasledujúcim po uzavretí zmluvy teda 13.11.2008 (kúpna zmluva bola uzavretá 12.11.2008) a uplynula 12.11.2011. Právny predchodca žalobcu U. M. sa tak voči zmluvným stranám dovoľal relatívnej neplatnosti zmluvy až 5.9.2012 teda po uplynutí všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehoty.

21. Súd posudzoval či vznesenie námietky premlčania nie je výkonom práva v rozpore s dobrými mravmi upravenými v § 3 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že tomu tak nie je. Kúpna zmluva bola uzavretá 12.11.2008. Vklad vlastníctva do katastra nehnuteľností bol na jej základe povolený 10.12.2008. Právny predchodca žalobcu tak pri bežnej opatrnosti, ktorú možno od spoluvlastníka požadovať, mal dostatočný časový priestor zistiť, že nebolo rešpektované jeho zákonné predkupné právo. Žaloba, ktorou sa dovolal relatívnej neplatnosti zmluvy, podal na súde len dva dni pred uplynutím premlčacej doby, pričom v takej krátkej lehote nebolo v objektívnych možnostiach súdu žalobu v premlčacej lehote doručiť žalovaným, čoho si právny predchodca žalobcu musel byť vedomý, keďže v spore bol od začiatku právne zastúpený (plnú moc na zastupovanie udelil advokátovi 20.7.2009, ktorý udelenú plnú moc prijal 12.10.2011), a to ani v prípade, ak by s podaním žaloby nepodal návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý bol neoddeliteľnou súčasťou žaloby, v dôsledku čoho bolo povinnosťou súdu prednostne rozhodnúť o tomto návrhu a keďže bol súdom zamietnutý, súd žalobu s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia doručoval žalovaným až po rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorý rozhodol uznesením z 16.2.2012 doručeným Okresnému súdu Košice - okolie 21.2.2012.

22. Žalovaná 2/ a právni nástupcovia žalovanej 1/, ktorí tvoria nerozlučné spoločenstvo, tak dôvodne vzniesli námietku premlčania žalobou uplatneného nároku, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta Občianskeho zákonníka), a preto žalobu zamietol.

23. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. Žalovaní, voči ktorým bola žaloba zamietnutá, mali vo veci plný úspech, preto im podľa vyššie citovaného ust. § 255 ods. 1 CSP vznikol voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Nárok na plnú náhradu trov konania súd priznal žalovaným 2/, 8/, 9/, 10/ a 11/, nakoľko v konaní im vznikli trovy titulom právneho zastúpenia. Žalovaným 1/, 3/ až 7/, 12/ a 13/ v konaní trovy nevznikli, preto im súd náhradu trov voči žalobcovi nepriznal.

26. Dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce postup podľa § 257 CSP, teda výnimočné nepriznanie náhrady trov konania v spore úspešným žalovaným 2/, 8/, 9/, 10/ a 11/ súd nezistil. Žalobcu, ako právneho nástupcu pôvodného žalobcu 6/ U. M., súd opakovane vyzýval, po dôvodnom vznesení námietky premlčania žalovanými, či trvá na podanej žalobe, avšak tento bol nečinný a na výzvy súdu nereagoval.

27. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Košice - okolie, písomne v 15-tich vyhotoveniach (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpisu a spisovej značky konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/ (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodol vylúčený sudca alebo neprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (365 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť a odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364, 365 ods. 3 CSP).